

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Petru Moraru,

judcând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpat împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Mihailov Mihail Ivan, născut la 21 noiembrie 1985, originar și domiciliat în or. Comrat, str. Cotovschi,19.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 26.07.2012 – 28.06.2013,

2. Instanța de apel: 19.07.2013 – 12.12.2013,

3. Instanța de recurs: 02.09.2014 – 11.11.2014.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 28 iunie 2013 Mihailov Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin.(1) Cod penal la 1 (un) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei urma a fi calculat din momentul reținerii.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 29 mai 2012, aproximativ pe la orele 14.00, Mihailov Mihail, aflându-se în încăperea barului de la spălătoria auto, situată pe str. Ialpuscaia nr.31/1, mun. Comrat, în prezența lui Gargalîc A., folosind cuvinte necenzurate, acționând intenționat și cu o deosebită obrăznicie, după care Tomailî T., i-a făcut observație de a înceta să mai folosească cuvinte necenzurate, folosind un motiv neînsemnat, a încălcat grosolan ordinea publică, aplicând o lovitură cu pumnul în regiunea feței lui Tomailî T., care se afla la acel moment după teighea. După care Tomailî T. a fugit în stradă, iar Mihailov Mihail în continuarea acțiunilor huliganice, ajungând-o din urmă, i-a mai aplicat o lovitură cu mâina peste față, cauzându-i dureri fizice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Colodeev R. în interesele inculpatului Mihailov M., solicitând casarea acesteia, adoptarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului de acuzațiile înaintate în baza art. 287 alin.(1) Cod penal pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului avocatul a invocat că, la baza sentinței instanța de fond a pus declarațiile părții vătămate Tomailî T., a martorului Vasilieva A. și raportul de expertiză nr.158 din 29 mai 2012 privind constatarea faptului consumului alcoolului și gradul de ebrietate.

A menționat că, declarațiile părții vătămate privind insultarea ei cu cuvinte necenzurate și aplicarea unei lovituri de către inculpat nu și-au găsit confirmare, deoarece martorul Vasilieva A. a confirmat doar faptul conflictului între inculpat și partea vătămată, dar nu a indicat că a avut loc insultarea cu cuvinte necenzurate și aplicarea unei lovituri de către inculpat.

Afară de aceasta, a considerat că instanța de fond a ieșit din limitele învinuirii înaintate inculpatului, indicînd în sentință prezența circumstanței agravante – săvîrșirea infracțiunii în stare de ebrietate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2013 a fost respins apelul ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpatului Mihailov Mihail în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise.

Argumentul avocatului precum că, vinovăția inculpatului Mihailov M. nu este dovedită, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat, deoarece se combate prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești, și anume:

- cererea părții vătămate Tomailî T. din 29 mai 2012 depusă la CPR Comrat în care a indicat, că la 25 mai 2012, aproximativ la ora 14:20, în barul unde ea lucrează ca barman, inculpatul Mihailov M. a insultat-o cu cuvinte necenzurate în prezența lucrătorilor spălătoriei (f.d.6-7);
- declarațiile părții vătămate Tomailî T.;
- declarațiile martorului Vasiliev A. (lucrător la spălătoria auto mun. Comrat, situată lângă fosta fabrica de cărămidă), care a declarat că la mijlocul lunii mai 2012 a văzut cearta între Tomailî T. și Mihailov V., ultimul exprimîndu-se în adresa Tomailî T. cu cuvinte necenzurate, iar ultima nu-l ofensa (f.d. 140);
- procesul - verbal de examinare a locului, din care rezultă, că barul situat pe str. Ialpușcaia 31/1, să învecinează cu spălătoria auto, situată pe aceeași adresă (f.d. 9);
- procesele – verbale de audierea inculpatului Mihailov M. în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuț și învinuit, potrivit cărora el nu a negat faptul, că a lovit-o pe partea vătămată Tomailî T. în barul, care este situat lângă spălătorie auto, nu s-a refuzat de a face declarații, folosindu-se de dreptul prevăzut de lege să nu mărturisească împotriva sa (f.d.14,35,36).

Instanța de apel a menționat că, de către instanță de fond cauza a fost examinată în lipsa inculpatului Mihailov M., deoarece el a încălcat măsura preventivă stabilită sub formă de obligațiune de a nu părăsi localitatea și s-a eschivat de la judecarea cauzei, ca urmare fiind anunțat în căutare în baza încheierii Judecătorei Comrat din 17 decembrie 2012 (f.d.102-106), considerînd că instanța în baza art.321 Cod de procedură penală întemeiat a examinat cauza în lipsa inculpatului.

La stabilirea pedepsei inculpatului Mihailov M. instanța de apel a constatat că, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, care conform art. 16 Cod penal, se califică ca infracțiune mai puțin gravă, comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, ca circumstanță agravantă, personalitatea inculpatului, și anume, că el la locul de trai se caracterizează negativ, anterior a fost condamnat, comportamentul și atitudinea lui privind fapta săvârșită după comiterea infracțiunii, și corect a ajuns la concluzia, că corectarea lui și prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni este posibilă numai în condițiile de izolare de societate cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

A fost considerat neîntemeiat și argumentul avocatului precum că, instanța la emiterea sentinței a ieșit din limitele acuzării înaintate, indicînd în sentință existența circumstanțelor care agravează răspunderea - săvârșirea infracțiunii de o persoană, care se află în stare de ebrietate, examinînd în ședința de judecată expertiza medico-legală din 29 mai 2012, conform căreia la săvârșirea infracțiunii inculpatul Mihailov M. se afla în starea de ebrietate, însă procurorul în învinuirea înaintată a indicat că circumstanțe care agravează răspunderea inculpatului de către organul de urmărire penală nu au fost constatate.

Instanța de apel a menționat că, la examinarea acestei expertize a participat avocatul inculpatului, care nu a contestat faptul stării de ebrietate a inculpatului Mihailov M., iar procurorul a solicitat în instanța de judecată la aplicarea pedepsei inculpatului a recunoaște ca circumstanță care agravează răspunderea – săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate (f. d. 142). Or, starea de ebrietate a inculpatului la săvârșirea acțiunilor huliganice nu este un semn obligatoriu pentru componența de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța stabilind în ședința de judecată că, inculpatul Mihailov M. a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate, luînd în considerație argumentele procurorului și avocatului, la stabilirea pedepsei a considerat această circumstanță ca agravantă, și nu a încălcat dreptul lui la apărare privind învinuirea adusă de către acuzare în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către inculpatul Mihailov M., solicitînd casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocînd art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului inculpatul indică asupra faptului că, procesul de judecată a avut loc în lipsa lui, prin ce i-au fost încălcate grav drepturile prevăzute de art. 20 Constituția Republicii Moldova, deoarece el n-a fost citat legal în instanța de judecată, a fost lipsit de dreptul la un proces echitabil, deoarece din motivul lipsei sale a fost încălcată contradictorialitatea procesului. Consideră că în materialele dosarului lipsesc careva probe care ar demonstra că dînsul a fost citat în modul stabilit de lege, fiindu-i

încălcat dreptul de a fi prezent în fața instanței, de a participa la examinarea cauzei în privința sa, de a se apăra singur, a fost lipsit de posibilitatea de a prezenta probele sale și de posibilitatea de a-și alege un avocat.

Menționează că, la f.d.77-78 este o citație pe numele lui, pe plic de către colaboratorul poștal este indicat "plecat la muncă peste hotare din cuvintele mamei", însă pe avizul de recepție nu este semnătura mamei și inscripția despre faptul că dânsa a refuzat să primească citația pentru a fi transmisă lui. Această inscripție este inventată și nu este confirmată.

Consideră că citarea lui a avut loc cu încălcarea prevederilor legale, stipulate în art. 240 Cod de procedură penală, iar dacă persoana responsabilă ar fi înmînat citația vreunui membru al familiei sale, acesta l-ar fi înștiințat și el se prezenta în ședința de judecată, deoarece se afla acasă și nu era plecat peste hotare, precum și nu a schimbat locul de trai.

Inculpatul a mai menționat că la data de 11 iulie 2012 în privința sa a fost aleasă măsura preventivă sub formă de interdicția de a nu părăsi localitatea, însă la data de 10 august 2012 termenul măsurii preventive a expirat, conform art. 178 alin.(3) Cod de procedură penală, care prevede că durata măsurii preventive sub formă de obligația de a nu părăsi localitatea este de 30 de zile.

Astfel, la data de 24 octombrie 2012 în legătură cu situația materială grea, avînd la întreținere un copil minor, a plecat de urgență peste hotarele țării.

Afirmă că, dacă era înștiințat despre data ședințelor de judecată, în mod obligatoriu se prezenta pentru apărarea drepturilor sale, alegerea unui avocat.

În ceea ce privește avocatul desemnat din oficiu, în acest sens consideră că i-a fost încălcat dreptul său la apărare, așa cum dânsul nu a fost înștiințat în modul stabilit despre data ședinței de judecată și ca urmare nu a avut posibilitate de a-și alege un apărător.

Consideră că, prin apărarea intereselor sale de către avocatul, care a fost desemnat din oficiu, în mod direct au fost încălcate prevederile art. 319 alin.(1) Cod de procedură penală, conform căruia judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sunt legal citate și procedura de citare este îndeplinită. Neînfațișarea părții în instanța de judecată nu împiedică examinarea cauzei dacă în instanță s-a prezentat avocatul ales sau avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat, care a luat legătura cu partea reprezentată. Inculpatul consideră că deoarece avocatul Colodeev R., care a fost desemnat din oficiu pentru apărarea intereselor sale, nu a luat legătura cu el, în lipsa citării legale, ședința nu putea fi desfășurată în lipsa sa.

7. Judecînd recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Recurentul invocă temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală - „cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei

părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate”.

Colegiul lărgit, în baza studierii dosarului penal, constată că cauza penală de învinuirea lui Mihailov M. a fost examinată în instanța de fond și în cea de apel, în lipsa inculpatului, cu respectarea prevederilor capitolului II din Codul de procedură penală „*Citarea și comunicarea altor acte procedurale*”, deoarece din materialele dosarului se confirmă faptul citării legale a inculpatului la domiciliul acestuia, or. Comrat str. Cotovscovo nr.19, precum și a apărătorului ales de el, Aladova A. la adresa indicată în mandatul nr.0079816 din 22 iunie 2012 (f.d.32).

Astfel, au fost expediate citații cu aviz de recepție pentru ședința de judecată preconizată la data de 22 august 2014, ora 14.00, care au fost returnate instanței de judecată cu mențiunea, în cazul inculpatului *"adresatul este plecat peste hotare din cuvintele mamei"*, iar în cazul avocatului Aladova A *"în timpul zilei de muncă stăpînii acasă nu sunt, după scrisoare nu s-au adresat"* (f.d.77-80).

Ședința de judecată fiind amînată pentru data de 07 noiembrie 2012, ora 13.00 și de asemenea fiind expediate citații cu aviz de recepție la domiciliul inculpatului și la sediul avocatului Aladova A., care au fost returnate instanței de judecată cu mențiunea *"adresatul este plecat"* (f.d.87;88), iar avocatul Aladova A. a recepționat citația contra semnătură, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.89).

La ședința din 07 noiembrie 2012, avocatul ales de inculpatul Mihailov M. nu s-a prezentat din motive necunoscute, fapt ce a impus amînarea ședinței pentru o altă zi cu expedierea unei solicitări în adresa Oficiului Teritorial Comrat al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat în scopul desemnării unui apărător, iar prin decizia coordonatorului nr.974/ACP din 29 noiembrie 2012 a fost desemnat pentru apărarea drepturilor și interesele inculpatului Mihailov avocatul Colodeev Roman Mihail (f.d.98).

Colegiul lărgit menționează că, instanța de fond a emis la data de 22 august 2012 și la 07 noiembrie 2012 încheieri de aducere silită a inculpatului Mihailov M. în ședințele de judecată preconizate (f.d.83;95), însă acestea nu au fost executate din motiv că inculpatul era plecat peste hotarele țării din data de 24 octombrie 2012, fapt confirmat prin raporturile colaboratorilor IP Comrat și fișele din sistemul de căutare ACCES-Web (f.d.92; 93; 100;101).

Ca urmare instanța de judecată prin încheierea din 17 decembrie 2012 a dispus anunțarea în căutare a inculpatului Mihailov Mihail și emiterea mandatului de arest pe numele acestuia pe un termen de 30 de zile (f.d.104-105).

Conform înștiințării de la Comisariatul de poliție al raionului Comrat cu nr.71 din 04 ianuarie 2013, expediate în adresa Judecătoriei Comrat, inculpatul Mihailov Mihail a fost anunțat în căutare și în privința acestuia a fost deschisă o procedura de căutare (f.d.106).

Astfel, judecarea prezentei cauzei penale și pronunțarea sentinței a avut loc în lipsa inculpatului Mihailov M., drepturile și interesele legitime a căruia au fost apărate de avocatul Colodeev R., care nefiind de acord cu sentința a atacat-o cu apel, solicitînd casarea acesteia, emiterea unei noi hotărîri de achitare a inculpatului pe motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii (f.d.152).

Colegiul conchide că instanța de fond și cea de apel, corect au apreciat probele în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Mihailov M., deoarece în acțiunile lui sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1), iar la motivarea soluției de către instanța de apel privind aplicarea pedepsei individualizate în privința inculpatului, fiind respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, inculpatului fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită.

În consecință, Colegiul lărgit reține că, temeiul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct.5) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de eroare de drept în speța examinată nu s-a comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi respins, ca inadmisibil.

8. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul Mihailov Mihail Ivan, cu menținerea deciziei Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2013, în propria cauză penală.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la data de **09 decembrie 2014.**

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru